

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»

д.т.в. _____ І.В. Демидов
« 30 » _____ 2020 р.

Витяг
з протоколу № 9
засідання фахового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка» від 29 грудня 2020 р.

- 1. ПРИСУТНІ:** 11 із 21 науково-педагогічного працівника кафедри педагогіки та інноваційної освіти, а саме:
- 1 *Горохівська Тетяна Миколаївна, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук, доцент;*
 - 2 *Гузій Іванна Степанівна, старший викладач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії;*
 - 3 *Дольнікова Любов Василівна, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук;*
 - 4 *Іваницька Оксана Степанівна, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук;*
 - 5 *Ісаєва Оксана Степанівна, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, доцент;*
 - 6 *Квас Олена Валеріївна, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, професор;*
 - 7 *Козловський Юрій Михайлович, завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, професор;*
 - 8 *Криштанович Мирослав Франкович, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р наук з держ. упр., професор;*
 - 9 *Мукан Наталія Василівна, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, професор;*
 - 10 *Пукало Марія Ігорівна, асистент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії;*
 - 11 *Стечкевич Олег Орестович, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук, ст. наук. сп.;*

На засіданні присутні аспіранти кафедри:

- 1 *Денькович Наталія Андріївна*
- 2 *Наконечна Марія Володимирівна*
- 3 *Рузяк Тетяна Іванівна*
- 4 *Хміляр Ірена Романівна*
- 5 *Шумило Мирослава Юріївна*

З присутніх – 4 доктори наук, 2 доктори філософії та 4 кандидати наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуюча на засіданні – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти Мукан Наталія Василівна.

2. СЛУХАЛИ:

Доповідь аспіранта кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії Шеян Марини Олександрівни за матеріалами дисертації: «Педагогічні умови розвитку здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти», представленій на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) (галузь знань 01 Освіта/Педагогіка).

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Пехота Олена Миколаївна.

Тему дисертації затверджено вченою радою Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол № 2 від 25.01.2017 р.) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 1 від 30.01.2018 р.).

Робота виконана на кафедрі педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

По доповіді було задано 10 запитань, на які доповідач дала правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали:

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Іваницька Оксана Степанівна;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Горохівська Тетяна Миколаївна;

- старший викладач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії Гузій Іванна Степанівна;

- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук Квас Олена Валеріївна;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Дольнікова Любов Василівна;

- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук Ісаєва Оксана Степанівна;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Стечкевич Олег Орестович;

- асистент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії Пукало Марія Ігорівна;

- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук Муқан Наталія Василівна.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації Шеян Марини Олександрівни виступили рецензенти:

- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор наук з державного управління Криштанович Мирослав Франкович;

- завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук Козловський Юрій Михайлович,

які відзначили актуальність тематики дисертаційного дослідження Шеян Марини Олександрівни, логічну побудову дисертації, обґрунтованість викладення матеріалу, вагомість одержаних авторкою результатів. Основні положення дисертаційної роботи, отримані здобувачкою, наукові та практичні результати розкриті в дисертації повною мірою, характеризуються логічною завершеністю, обґрунтованістю та достовірністю, формують значний науковий доробок авторки, що відображений в опублікованих працях за темою дисертації. Висновки є логічним завершенням матеріалів виконаного дослідження.

Також рецензентами було вказано на зауваження: варто було б у п. 1.2 приділити більше уваги основним нормативно-правовим документам, де одним із пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку освіти визначено її особистісну орієнтацію; доцільно було б провести порівняльний аналіз понять «компетенція» та «компетентність» у п. 1.1; ц п. 1.2 доцільно було б більш детально розглянути зарубіжний досвід з проблематики дослідження; варто було б проаналізувати можливі негативні наслідки застосування представлених форм і методів розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти; було б доцільно вказати, на основі яких критеріїв здійснювалася вибірка вчителів з метою з'ясування їхньої здоров'язбережувальної компетентності; бажано було б систематизувати результати проведеного аналізу нормативно-правових документів і наукової літератури з проблеми дослідження, що дозволив уточнити сутність базових дефініцій дослідження, та подати їх порівняльний аналіз; було б доцільно більше акцентувати на можливостях використання інтерактивного навчання в умовах дистанційної освіти; потребує більшої конкретизації формулювання деяких з педагогічних умов, зокрема «забезпечення стійкої мотивації щодо розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи», «створення здоров'язбережувального середовища для неперервного розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти», які є надто загальними; варто було б акцентувати на методологічному аспекті роботи; бажано було б посилити функціональний аспект авторської моделі; у додатках, які ґрунтовно розкривають практичні аспекти дослідження, доцільно було б виділити окремо авторські розробки та діючі освітні документи (наприклад «Навчально-тематичний план курсів підвищення кваліфікації педагогів-організаторів Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» та програма спецкурсу «Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти», який, очевидно є авторським).

З оцінкою дисертаційної роботи також виступили присутні на засіданні фахового семінару:

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Горохівська Тетяна Миколаївна**, яка відзначила доцільність виконаної роботи, акцентуючи увагу на вагомості та актуальності представленого дослідження, що дозволяє рекомендувати його для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Дольнікова Любов Василівна**, яка зазначила, що робота є ґрунтовною; висловила задоволення від рівня виконаної роботи та рекомендувала її для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Стечкевич Олег Орестович**, який наголосив на важливості практичного значення представленої роботи для майбутнього використання у системі післядипломної педагогічної освіти в Україні. Робота є цікавою, актуальною, заслуговує бути рекомендованою для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Іваницька Оксана Степанівна**, яка підтримала попередніх виступаючих та зазначила, що з огляду на ґрунтовність опрацьованої джерельної бази, географію наукових публікацій і участі у науково-практичних конференціях, належне впровадження результатів дослідження у діяльність закладів післядипломної педагогічної освіти України, роботу можна рекомендувати для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук **Мукан Наталія Василівна**, яка відзначивши великий обсяг проаналізованого у роботі матеріалу, значну кількість напрацювань та цінність результатів дослідження, отриманих у ході проведення педагогічного експерименту, зауважила, що презентуючи результати

дослідження варто окремо виділити конкретні рекомендації для впровадження в освітню систему України. З урахуванням усіх переваг дисертаційне дослідження Шеян М.О. можна рекомендувати для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Загалом, учасники обговорення відзначили актуальність теми, наукову новизну, теоретичне та практичне значення основних результатів і висновків дисертації Шеян М.О., особистий внесок здобувачки, достатній рівень апробації та впровадження одержаних результатів й рекомендували її для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Загальна характеристика дисертації – позитивна.

З характеристикою наукової зрілості аспірантки Шеян Марини Олександрівни виступив науковий керівник, професор кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, доктор педагогічних наук, професор Пехота Олена Миколаївна.

Пехота О.М.: Шеян Марина Олександрівна у 2009 році закінчила Ужгородський національний університет з відзнакою та отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Мова та література (німецька)». Їй присвоєно кваліфікацію філолог, викладач німецької мови та світової літератури.

З 2013 року працює у Закарпатському інституті післядипломної педагогічної освіти. Шеян М. О. забезпечує навчально-методичний супровід курсів підвищення кваліфікації вчителів предмета «Основи здоров'я». Постійно бере участь у проведенні семінарів-тренінгів за просвітницькими програмами з питань здорового способу життя «Дорослішай на здоров'я», «Рівний-рівному», «Я–моє здоров'я–моє життя».

У 2016 році Шеян М. О. вступила в аспірантуру за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

З огляду на зростання суспільних вимог до освіти, реформування сучасної післядипломної педагогічної освіти та постійної готовності вчителів до підвищення власного професійного рівня, дисертаційна робота Шеян М. О. «Педагогічні умови розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти» є беззаперечно актуальним та змістовним дослідженням. Його результати засвідчили дієвість педагогічних умов та структурно-функціональної моделі розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти, запропонованих у роботі.

У процесі дослідження Шеян М. О. уважно вивчила досвід роботи Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, Комунального закладу вищої освіти «Одеська Академія неперервної освіти Одеської обласної ради», Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти з питання розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи.

Дисертантка продемонструвала високу результативність та якість своєї праці. Підтвердженням цього є її численні публікації. За час навчання в аспірантурі опублікувала 26 наукових праць, серед яких праці, надруковані в провідних фахових виданнях України (5), періодичних виданнях інших держав (3), зокрема й публікація у науковому виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus.

Апробація результатів дослідження здійснювалася на науково-практичних конференціях та семінарах різного рівня, зокрема на 8 міжнародних та 5 всеукраїнських. У своїх виступах та у наукових статтях висвітлила низку питань, які стосуються проблем формування навичок здорового способу життя та культури здоров'я учнівської молоді, особливостей розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти.

Шеян М. О. розробила та впровадила в освітній процес системи післядипломної педагогічної освіти спецкурс «Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів

основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти», реалізація якого забезпечується навчально-методичними посібниками «Теоретичні основи розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти» та «Науково-практичні аспекти розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти».

Коло наукових інтересів М. О. Шеян: науково-методичний супровід курсів підвищення кваліфікації вчителів предмета «Основи здоров'я»; розробка нових та реалізація вже існуючих освітніх програм з питань здорового способу життя; моніторинг якісних та кількісних показників роботи педагогів з питань формування здорового способу життя; впровадження засад здорового способу життя учнівської молоді; методичний аспект впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес.

Марина Олександрівна зарекомендувала себе старанним, відповідальним і цілеспрямованим аспірантом, яка володіє сучасною науковою мовою, методами дослідження, має достатній рівень професійних знань, які використовує у своїй професійній діяльності. Постійно працює над собою з метою самовдосконалення. Під час написання дисертаційного дослідження відповідально відносились до рекомендацій та зауважень наукового керівника.

Дисертантка показала свою наукову зрілість, відповідну теоретичну підготовку, готовність до самостійної наукової діяльності в галузі професійної освіти. Шеян М. О. заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

4. Заслухавши та обговоривши доповідь Шеян Марини Олександрівни, а також за результатами попередньої експертизи представленої дисертації на фаховому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти, прийнято наступні висновки щодо дисертаційної роботи «Педагогічні умови розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти»:

Висновок
фахового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти
про наукову та практичну цінність
дисертації «Педагогічні умови розвитку здоров'язбережувальної компетентності
вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти»
Шеян Марини Олександрівни,
здобувача наукового ступеня доктора філософії
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка,
за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

4.1. Актуальність теми дисертації

Прогрес світової науки та техніки, послідовний розвиток України як незалежної держави, сучасні процеси реформування освіти, спрямовані на інноваційну діяльність, у якій учні набуватимуть ключових компетентностей, впливають на тенденції подальшого розвитку суспільства загалом. Гостро постає питання неготовності вчителів до роботи з дітьми щодо формування навичок здорового способу життя, оскільки пріоритетною проблемою загальнодержавного значення у сучасних умовах є зміцнення здоров'я молоді як найвищої цінності. Ефективна та успішна освітня діяльність щодо збереження і зміцнення особистого здоров'я та здоров'я учнів можлива лише за умови компетентності самого вчителя. У цьому аспекті особливого значення набуває розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи, який зумовлює необхідність професійного зростання педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти. Відтак, актуальним є завдання запровадження у систему післядипломної педагогічної освіти належних педагогічних умов та сучасних моделей підвищення кваліфікації з оновленими змістом, формами та методами, які

сприятимуть ефективному розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи.

Національною доктриною розвитку освіти України у XXI ст. (2002 р.) визначені найважливіші стратегічні завдання, які стосуються всебічного розвитку людини, становленню її духовного, психічного та фізичного здоров'я. Одним із пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку освіти визначено особистісну орієнтацію освіти; формування національних і загальнолюдських цінностей та інше, зокрема пропаганда здорового способу життя. Завдання постійно дбати про фізичне здоров'я, психологічний стан дітей, створювати необхідні умови для розвитку їх природних здібностей окреслені в законах України «Про освіту» (2017 р.), «Про повну загальну середню освіту» (2020 р.), «Про вищу освіту» (2014 р.), Концепції «Нова українська школа» (2016 р.), Указі Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» (2013 р.). Зміст Концепції неперервної валеологічної освіти в Україні (2005 р.), Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» (2011 р.) спрямовано на удосконалення процесів формування, збереження та зміцнення здоров'я населення. У Проекті Положення про післядипломну освіту у сфері вищої освіти України (2015 р.), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018 р.) відображено пріоритетні напрями вдосконалення післядипломної освіти фахівців.

Проблеми розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти актуальні і знаходяться в центрі уваги вчених, що працюють у різних галузях наукового знання.

Актуальність і доцільність дослідження означеної проблеми потребує розв'язання низки суперечностей, а саме, між: зростаючими потребами суспільства у висококваліфікованих вчителях, діяльність яких спрямована на формування, збереження та зміцнення здоров'я учнів і недостатнім рівнем підвищення кваліфікації вчителів з питань формування здорового способу життя учнів; потребою у розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи та відсутністю педагогічних умов і моделі зазначеного процесу у системі післядипломної педагогічної освіти; високими вимогами до здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи і недостатньою розробленістю відповідного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу для розвитку цієї компетентності.

4.2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Дисертацію виконано відповідно до тематичного плану наукової та науково-організаційної діяльності Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії в межах науково-дослідної роботи «Управління процесом професійної адаптації особистості в системі неперервної педагогічної освіти» (державний реєстраційний номер 0107U010127).

Тему дисертації затверджено вченою радою Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол № 2 від 25.01.2017 р.) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 1 від 30.01.2018 р.).

4.3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі наукові результати, викладені у дисертації, одержані дисертантом самостійно.

У працях, опублікованих у співавторстві, здобувачу належить: у статті [8] автором проаналізовано вітчизняні аналогічні дослідження, розроблено діагностичний інструментарій, здійснено обробку статистичних даних, сформульовано основні висновки. У статті [10] дисертанткою визначено потенціал хмарних технологій у процесі педагогічної підготовки вчителів в умовах інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти. У праці [20] автором проаналізовано сучасний стан неперервної освіти учителів з питань

формування здорового способу життя учнів. У праці [21] дисертанткою розкрито значення інтерактивних методів навчання у процесі формування здорового способу життя учнів.

4.4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Вважати, що наукові положення та висновки є достовірними й обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються фактичними даними, добре узгоджуються з теоретичними положеннями, перевірені за результатами апробації на 13 науково-практичних конференціях різного рівня, а також упроваджені в роботу 5-ти закладів післядипломної педагогічної освіти України.

4.5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що *вперше* визначено, теоретично обґрунтовано педагогічні умови розвитку здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти (забезпечення стійкої мотивації щодо розвитку здоров'язберезувальної компетентності здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи; створення здоров'язберезувального середовища для неперервного розвитку здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти; формування суб'єкт-суб'єктної взаємодії між викладачем та вчителями основної школи засобами тренінгових технологій; забезпечення зв'язку між теоретичними знаннями та практичними вміннями для їх реалізації у професійній діяльності); *розроблено* та теоретично обґрунтовано структурно-функціональну модель розвитку здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти, яка включає взаємопов'язані структурні блоки: цільовий блок (соціальне замовлення, мета, завдання); теоретико-методологічний блок (наукові підходи та принципи навчання); операційно-змістовий блок (етапи розвитку, форми, методи, засоби); критеріально-оцінювальний блок (компоненти, критерії, рівні розвитку здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи), результативний блок (результат), педагогічні умови.

Уточнено сутність понять «здоров'язберезувальна компетентність вчителів основної школи», «розвиток здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти».

Удосконалено зміст, форми та методи розвитку здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти на основі компетентнісного підходу;

Конкретизовано структуру здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи як системи, що містить мотиваційний, когнітивний та діяльнісний компоненти;

Подальшого розвитку набули теоретико-методичні основи та навчально-методичне забезпечення розвитку здоров'язберезувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти.

4.6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Основні положення та результати дисертаційного дослідження відображено у 26-ти працях (з них 22 одноосібні): 7 статей у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз даних (з них 5 водночас належать до переліку наукових фахових видань України), 1 – у виданні, що належить до переліку наукових фахових видань України, 2 – у періодичних фахових виданнях інших держав, 13 праць апробаційного характеру, 3 праці науково-методичного характеру.

Публікації, що відображають основні наукові результати дисертації

Публікації у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз даних

1. ¹Sheian M. O. The problem of health preservation in the heritage of the transcarpathian educators of the second half of the 19th – the first half of the 20th century. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. Херсон, 2017. Вип. 78, т. 1. С. 61–64.
2. ²Шеян М. О. Аналіз змістового компоненту предмету «Основи здоров'я» у контексті розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи. *Науковий часопис Національного Педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2018. Вип. 61. С. 335–340.
3. ³Шеян М. О. Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2018. Вип. 3. С. 193–197.
4. Шеян М. О. Критерії, показники та рівні розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Молодий вчений*. 2018. № 9 (61). С. 74–78.
5. ⁴Шеян М. О. Форми навчання вчителів основної школи з питань розвитку здоров'язбережувальної компетентності в системі післядипломної педагогічної освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр.* Запоріжжя, 2018. № 61, т. 1. С. 138–143.
6. ⁵Sheian M. Pedagogical conditions of development of health-preserving competency of basic secondary school teachers in the system of postgraduate pedagogical education. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2019. № 2 (86). С. 193–203.
7. Designing cloud-oriented university environment in teacher training of future physical education teachers / N. Bakhmat, B. Maksymchuk, O. Voloshyna, V. Kuzmenko, T. Matviichuk, A. Kovalchuk, L. Martynets, I. Uchytel, V. Solovyov, E. Manzhos, M. Sheian, O. Alieksieiev, N. Slyusarenko, I. Zhorova, I. Maksymchuk. *Journal of Physical Education and Sport*. 2019. Vol. 19, suppl. iss. 4. P. 1323–1332 (авторський внесок: визначено потенціал хмарних технологій у процесі педагогічної підготовки вчителів в умовах інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти).

Публікації у наукових фахових виданнях України

8. Сивохоп Я. М., Шеян М. О. Сучасний стан і перспективи підвищення кваліфікації педагогів із питань формування здорового способу життя учнівської молоді в Закарпатській області. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 9, т. 3. С. 64–68 (авторський внесок: проаналізовано вітчизняні аналогічні дослідження, розроблено діагностичний інструментарій, здійснено обробку статистичних даних, сформульовано основні висновки).

Публікації у періодичних фахових виданнях інших держав

9. Шеян М. Особливості розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Paradigm of Knowledge*. 2018. № 4 (30). P. 36–53.
10. Шеян М. Забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Innovative Solutions in Modern Science*. 2018. № 8 (27). P. 119–127.

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

11. Шеян М. О. Здоров'язбережувальна компетентність педагога як психолого-педагогічна проблема. *Актуальні проблеми реформування системи виховання та освіти в Україні: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф.* (Львів, 21–22 квіт. 2017 р.). Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2017. С. 108–111.

¹ Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

² Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

³ Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

⁴ Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

⁵ Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

12. Шеян М. О. Підвищення рівня здоров'язбережувальної компетентності педагога. *Innovations and modern technology in the educational system: contribution of Poland and Ukraine: international scientific and practical conference* (Sandomierz, May 5–6, 2017). Sandomierz, 2017. pp. 146–149.
13. Шеян М. О. Використання тренінгових технологій у процесі формування здоров'язбережувальної компетентності педагогів. *Modern methods, innovations and operational experience in the field of psychology and pedagogics: international research and practical conference* (Lublin, October 20-21, 2017). Lublin: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2017. С. 180–184.
14. Шеян М. О. Основні тенденції розвитку післядипломної педагогічної освіти. *Інноваційні наукові дослідження у сфері педагогічних та психологічних наук: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 4–5 трав. 2018 р.). Київ: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2018. С. 109–112.
15. Шеян М. О. Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти: сутність поняття. *Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи: матеріали Четвертої міжнар. наук.-практ. конф.* (Умань, 11–12 жовт. 2018 р.). Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. С. 172–174.
16. Шеян М. О. Використання міжпредметних зв'язків у процесі розвитку здоров'язбережувальної компетентності учнів. *Проблеми реформування педагогічної науки та освіти: матеріали наук.-практ. конф* (Ужгород, 15–16 лют. 2019 р.). Херсон: Вид-во «Молодий вчений», 2019. С. 119–122.
17. Шеян М. О. Принципи розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика: матеріали III Всеукр. наук.-метод. практик. конф.* (Суми, 20 лют. 2019 р.). Суми: НІКО, 2019. С. 364–366.
18. Шеян М. О. Мотивація як засіб ефективного розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф.* (ПереяславХмельницький, 15 берез. 2019 р.). ПереяславХмельницький, 2019. Вип. 50. С. 152–153.
19. Шеян М. О. Здоров'язбережувальне середовище як умова безперервного розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. *Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи: матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і науковців* (Дніпро, 21 берез. 2019 р.). Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. С. 240–241.
20. Syvokhop Y., Sheian M. Continuing Education of Teachers of Transcarpathian Region on the Issues of Forming a Healthy Lifestyle of Students. *Economic and Social-focused Issues of Modern World: 2nd International Scientific Conference* (Bratislava, October 16-17, 2019). Bratislava. 2019. pp. 298–301 (авторський внесок: проаналізовано сучасний стан неперервної освіти учителів з питань формування здорового способу життя учнів).
21. Syvokhop Y., Sheian M. Application of Interactive Learning Methods in the Process of Forming a Healthy Lifestyle of Students in the Afterschool Educational Institutions. *Modern problems of improve living standards in a globalized world: International Scientific Conference* (Opole, November 29, 2019). Opole. 2019. pp. 231–235 (авторський внесок: розкрито значення інтерактивних методів навчання у процесі формування здорового способу життя учнів).
22. Шеян М. О. Інноваційні підходи до організації процесу розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів. *Формування здоров'язбережувальних компетентностей молоді в умовах глобалізації: реалії та перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (Хмельницький, 28-29 квітня 2020 р.). Хмельницький, 2020. С. 218-221.
23. Шеян М. О. Використання інформаційнокомунікаційних технологій для забезпечення розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи. *Наука та освіта*

в дослідженнях молодих учених: матеріали Всеукр. наук.- практи. конф. для студентів, аспірантів, докторантів, молод. учених (Харків, 14 травня 2020 р.). Харків, 2020. С. 402-403.

Публікації науково-методичного характеру

24. Шеян М. О. Науково-практичні аспекти розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти: *навч.-метод. посіб.* Ужгород: інформ.-вид. центр ЗППО, 2018. 90 с.
25. Шеян М. О. Програма курсу «Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти»: *навч. програма.* Ужгород: інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2018. 18 с.
26. Шеян М. О. Теоретичні основи розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти: *навч.-метод. посіб.* Ужгород : інформ.-вид. центр ЗППО, 2018. 130 с.

4.7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні положення та результати дисертації оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Інновації та сучасні технології в системі освіти: внесок Польщі та України» (Сандомир, 2017), «Сучасні методики, інновації та досвід практичного застосування у сфері психології та педагогіки» (Люблін, 2017), «Актуальні проблеми реформування системи виховання та освіти в Україні» (Львів, 2017), «Інноваційні наукові дослідження у сфері педагогічних та психологічних наук» (Київ, 2018), «Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи» (Умань, 2018), «Економічні та соціально-орієнтовані проблеми сучасного світу» (Братислава, 2019), «Покращення якості життя: погляд вчених» (Ополе, 2019), «Проблеми реформування педагогічної науки та освіти» (Ужгород, 2019), «Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика» (Суми, 2019), «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» (Переяслав-Хмельницький, 2019), «Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи» (Дніпро, 2019), «Формування здоров'язбережувальних компетентностей молоді в умовах глобалізації: реалії та перспективи» (Хмельницький, 2020); «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених» (Харків, 2020).

Результати дослідження обговорювалися та отримали схвальні відгуки на засіданнях Вченої ради Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, кафедри менеджменту та інноваційного розвитку освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (2016–2019 рр.).

4.8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Розкрито теоретичні основи здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у сучасній педагогічній науці та уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження. Визначено особливості розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. Виокремлено компоненти, критерії, показники та рівні розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено дієвість педагогічних умов та структурно-функціональної моделі розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти. Розроблено навчально-методичне забезпечення розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти (довідка про впровадження № 619 від 19.12.2018),

Комунального закладу вищої освіти «Одеська Академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (довідка про впровадження № 73 від 01.02.2019), Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (довідка про впровадження № 01-11/116/1 від 08.02.2019), Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (довідка про впровадження № 01-55 від 12.02.2019), Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського (довідка про впровадження № 01-22/446 від 18.03.2019).

4.9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що розроблено та впроваджено в освітній процес системи післядипломної педагогічної освіти спецкурс «Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти», реалізація якого забезпечується навчально-методичними посібниками «Теоретичні основи розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти» та «Науково-практичні аспекти розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти».

Зміст та результати наукового дослідження можуть бути використані у практичній діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів післядипломної педагогічної освіти для подальших наукових педагогічних досліджень, укладання навчальних програм, при оновленні змісту лекцій та практичних занять, завдань для самостійної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації, при проведенні науково-методичних семінарів та занять у системі післядипломної педагогічної освіти.

4.10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (229 найменувань, з них 29 – іноземною мовою), 14 додатків. Загальний обсяг дисертації – 330 сторінки, основний зміст складає 210 сторінок, який містить 23 таблиці та 8 рисунків на 18-ти сторінках.

Дисертаційна робота за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

5. З урахуванням зазначеного,

на фаховому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти ухвалили:

5.1. Дисертація Шеян Марини Олександрівни «Педагогічні умови розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо наукового обґрунтування та експериментальної перевірки дієвості педагогічних умов і структурно-функціональної моделі розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти, що має важливе значення для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

5.2. У 26 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 7 статей у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз даних (з них 5 водночас належать до переліку наукових фахових видань України), 1 – у виданні, що належить до переліку наукових фахових видань України, 2 – у періодичних фахових виданнях інших держав, 13 праць апробаційного характеру, 3 праці науково-

методичного характеру.

5.3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167).

5.4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Шеян Марини Олександрівни дисертація «Педагогічні умови розвитку здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної педагогічної освіти» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

За затвердження висновку проголосували:

за	-	11 (одиннадцять) осіб
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

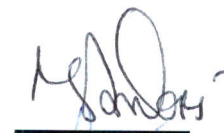
Головуюча на засіданні фахового семінару,
професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д.пед.н., професор

Мукан Н.В.

Рецензенти:

д.пед.н, професор, завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти

Козловський Ю.М.

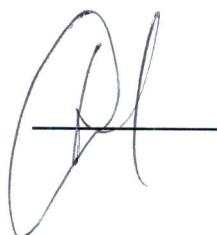
д.н.держ.упр., професор, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти

Криштанович М.Ф.

Відповідальний у ІІПО за атестацію PhD

д.ю.н., професор, заступник директора з наукової та міжнародної діяльності

Гарасимів Т.З.

«30» грудня 2020 р.
